

• door Gerard en Gerda Hoddenbagh

INTERVIEW MET EEN VLUCHTELING

IN EEN THEMANUMMER OVER VLUCHTELINGEN MOETEN ZEKER OOK VLUCHTELINGEN ZELF AAN HET WOORD KOMEN. DAAROM IS EEN INTERVIEW GEHOUDEN MET RASAK EN LEYLA AVAKHTI. ZIJ WONEN IN STAPHORST; BINNENKORT HOPEN ZIJ NAAR MEPPEL TE VERHUIZEN. RASAK IS WERKZAAM ALS EVANGELIST ONDER MOSLIMS EN NEDERLANDERS. LEYLA ONDERSTEUNT HEM HIERBIJ. SAMEN ZIJN ZIJ DE TROTSE (GROOT)OUDERS VAN 4 ZOONS EN 4 KLEINKINDEREN. RASAK IS ALS KOERD GEBOREN IN NOORD-IRAK, LEYLA IS GEBOREN IN IRAN. WIJ KRIJGEN TOESTEMMING OM HEN TE TUTOYEREN; IN HUN CULTUUR IS DAT BESLIST NIET VANZELFSPREKEND. RASAK BEANTWOORDT DE MEESTE VRAGEN, TERWIJL LEYLA ONS MET HAAR LIEFDEVOLLE OOSTERSE GASTVRIJHEID VOORZIET VAN ALLERLEI LEKKERS. AF EN TOE MENGT ZIJ ZICH IN HET GESPREK.

Jullie zijn zelf vluchteling geweest. Waarom moesten jullie vluchten en wanneer zijn jullie in Nederland gekomen?

Wij zijn gevlucht om politieke redenen. We zouden daarover veel kunnen vertellen, maar dan wordt het een te lang verhaal. In augustus 1990 kwamen we in Nederland aan.

Was het een gevaarlijke reis?

Ja, het was heel gevaarlijk. Leyla was 7 maanden zwanger van ons vierde kindje. Het eerste deel van onze reis ging per ezel of lopend. Later reisden we met een Transit busje, maar ook toen moesten we sommige gedeelten lopen. De kinderen bonden we aan een touw om hen niet kwijt te raken. Als er gevaar dreigde, moesten we plat op de grond gaan liggen. We hebben angstige momenten meegemaakt die we moeilijk kunnen vergeten. Op een bepaald moment zouden we in het busje stappen. We zetten eerst de kinderen erin, maar ineens werd het gevaarlijk, het busje reed

hard weg en wij lagen op de grond. Rasak kon zich nog net aan één gids vastklampen zodat deze bij ons achterbleef. We waren doodsbang dat onze kinderen anders waren ontvoerd! Gelukkig kwam het busje met onze kinderen terug en konden wij verder reizen.

Hoe werden jullie in Nederland ontvangen?

We zouden naar Stockholm worden gebracht, maar in Nederland aangekomen wilde de gids niet verder gaan. Met de trein reisden we naar Zwolle, waar een busje ons naar het asielzoekerscentrum in Slagharen bracht. De indruk die we toen tijdens die reis van Nederlanders kregen, was niet zo positief. Het was warm weer. Ik keek uit het raam en zag vrouwen aan het water die halfbloot waren. Dat was voor het eerst van mijn leven dat ik zo iets zag. Ik dacht dat het niet echt was, dat het misschien poppetjes waren. Ik keek snel de andere kant op, maar zag daar ook al halfbloote dames. Wij vonden het heel schokkend, want wij dachten

dat alle mensen in het Westen christenen waren (Leyla: Ik kroop weg achter mijn sjaal!).

Mensen hebben ons naar een politiebureau gebracht. Een heel aardige agente hielp ons daar. Het was vrijdagmiddag, eigenlijk moest het kantoor al dicht. Onbegrijpelijk dat deze vrouw ons zelfs te drinken gaf en een banaan in stukjes sneed voor onze kinderen. Zoveel vriendelijkheid kenden wij helemaal niet.

Hoe lang duurde het voordat jullie asiel kregen?

Gelukig sneller dan nu. Er waren toen nog lang niet zoveel vluchtelingen. Wij mochten kiezen of wij in Amsterdam of in Staphorst wilden wonen. We kozen voor Staphorst. Iemand had ons gewaarschuwd om vooral niet daarheen te gaan, omdat de mensen daar geen televisie hadden en er geen disco was. Maar voor ons was dat een reden om juist wel daar te gaan wonen.

Werden jullie geaccepteerd in Staphorst?

Wij waren de eerste buitenlanders. De kinderen hebben het niet makkelijk gehad op school en in de buurt. Regelmatig moesten wij op school gaan praten. Later heeft men ons excuses aangeboden. Wij kunnen hen vergeven, maar de schade aan onze kinderen is nog niet hersteld.

Hoe zijn jullie tot geloof gekomen?

Rasak: Mijn ouders waren moslims, maar niet praktiserend. Ik herinner mij dat mijn vader er vaak over sprak dat hij God wilde leren kennen, maar hij wist niet hoe. In Staphorst werd Leyla uitgenodigd voor een naaiclubje. Daar werd uit de Bijbel gelezen. Ik was daar boos over, maar een vriendelijke jonge vrouw kwam bij ons thuis en wist mij over te halen om toestemming te geven. Leyla heeft zo als eerste de Heer Jezus leren kennen. Toen we besloten om eens te gaan kijken in een kerk, werden we erg teleurgesteld, We werden niet echt warm welkom geheten. Het is een grote genade van God dat Hij ons op de juiste weg heeft geleid.

Wat betekende het om als vluchteling/vreemdeling christen te worden?

Lieve broeder en zuster, we zijn allemaal vreemdelingen en bijwoners. Maar voor wie christen wordt vanuit onze cultuur, betekent het nog meer. Je verliest alles: je land, je familie, je cultuur, je erfenis, je identiteit, alles. Je bent een onreine in hun ogen. Je wordt vernederd. Je hart klopt voor je eigen cultuur, maar je krijgt gelukkig een nieuwe fami-

lie (al word je daarin soms ook teleurgesteld). Zo leer je dat alles alleen om de Heer Jezus gaat.

Waar loop je tegenaan als vluchteling?

In de oosterse cultuur is gastvrijheid heel belangrijk. Niet zozeer uitgebreide maaltijden, maar welgemeende, oprechte gastvrijheid vanuit het hart. Door gastvrijheid deel je met elkaar. Het is niet meer 'van mij', maar 'van ons'. Ons wordt wel eens op een botte manier gevraagd: 'Koffie of thee?'. Dat klinkt ons op die manier onbeleefd in de oren.

Missen jullie zelf die vorm van gemeenschap?

Ja, die missen we wel. Maar wij proberen het zelf in praktijk te brengen en zo anderen de gastvrijheid te bieden die zij missen.

Hoe kijkt de gemiddelde Nederlander tegen jullie aan? Merken jullie bijvoorbeeld vijandschap en vooroordelen?

De mentaliteit is de laatste tijd erg veranderd. De maatschappij is hard geworden. Door alles wat de afgelopen jaren gebeurd is, zijn de mensen wantrouwig. De klank in hun stem is anders dan vroeger. Wij blijven het zwarte schaap.

Met welke bedoelingen komen vluchtelingen over het algemeen naar het Westen?

Een deel van hen is op de vlucht vanwege oorlog in eigen land. Zij zoeken vrede, rust en veiligheid. Oorlog betekent angst. De oudere generatie Nederlanders weet nog wat oorlog is, de jongeren weten dat niet. Oorlog is verschrikkelijk!

Anderen komen om de armoede te ontvluchten en het hier beter te krijgen. Maar er is de laatste tijd nog een andere groep, namelijk jonge moslimmannen die de Islam willen verspreiden. Zij komen niet met terroristische bedoelingen naar het Westen, maar zij zoeken (vooral via de *sociale media*) naar een serieus (christen-)meisje om mee te trouwen. De kinderen die worden geboren zijn dan automatisch moslim (Van Mohammed mocht een moslimman wel met een christen of joods meisje trouwen, maar niet een christen of joodse man met een moslimvrouw). Zo ondermijnen zij het christelijk geloof.

Laatst sprak ik met zo'n stelletje. Het meisje is vaak naïef en smoorverliefd. Doordat ik de taal spreek hoor ik hoe fanatiek de jongen in zijn geloof staat. Ik moet ernstig waarschuwen voor deze nieuwe tactiek van de vijand.

Hoe moeten wij vluchtelingen benaderen, actief (door contact te zoeken via AZC's) of passief afwachten wie op onze weg komt?

Het belangrijkste is dat zoveel mogelijk mensen de liefde van Christus leren kennen. Zolang mensen Hem niet kennen, hebben zij geen vrede. Zoek contact op allerlei manieren. Dat kan bijvoorbeeld door maaltijden of gezellige middagen te organiseren. Werk daarbij samen met vrijwilligers uit andere kerken en gemeenten en laat hen de liefde van Christus zien. God gebruikt vluchtelingen om gelovigen bij elkaar te brengen en eenheid uit te stralen. De Heer Jezus heeft gebeden om eenheid (Joh.17). Hij kocht één kostbare parel, geen stukjes, maar een complete parel.

Nodigt iemand je uit? Ga erheen, neem iets mee en zoek contact. Nodig hen ook bij jou thuis uit. Wees gastvrij vanuit de liefde van Christus. Houdt rekening met hun cultuur: vrouwen met vrouwen, mannen met mannen; nooit gemengd!

Spreek vooral niet negatief over het geloof van de ander, maar probeer aanknopingspunten te vinden. Moslims erkennen bijvoorbeeld de Schepper. Er zijn christenen die de cultuur niet kennen. Zij zeggen tegen moslims: 'Wij eten varkensvlees en drinken alcohol.' 'Onbegrijpelijk! Want welke God' – zo denkt de moslim – 'staat gelovigen toe om te zondigen?'

Als je aan een moslim vraagt: 'Hebben wij dezelfde God?' Dan zal hij zeggen: 'Nee, want Allah is nooit mens geworden en heeft geen Zoon'. Moslims reageren vanuit hun cultuur. Als zij de geschiedenis van de overspelige vrouw horen, begrijpen zij niet dat Jezus haar niet stenigde. Ze begrijpen niets van genade.

Welke lectuur geeft u weg?

De liefde van Christus is de beste lectuur die wij kunnen geven (2Kor.3:2,3). Ik geef pas een Bijbel als mensen serieus geïnteresseerd zijn. Ik spreek vaak over de verloren zoon (Luk.15). Toen deze jongeman tot inkeer kwam, dacht hij niet meer aan vrouwen, maar hij zag zichzelf als zondaar en wilde niet meer zondigen. Verder heb ik eenvoudig materiaal in verschillende talen.

Moslims moeten onze boodschap zien aan ons gedrag en aan onze kleding. Pas dus op wat je zegt of doet!

Wat vindt u van moslims die al snel christen willen worden en gedoopt willen worden? Hoe kom je erachter of ze echt bekeerd zijn?

Dat is vaak moeilijk, maar aan de vruchten ken je de boom. De liefde gelooft alles en ik wil positief zijn over de

ander en zijn bekering of belijdenis. Maar wees niet naïef en beproef de geesten of ze uit God zijn.

Er komen bijvoorbeeld ook Syrisch-Orthodoxe christenen naar ons land. Ze zijn als christen geboren en gedoopt en houden zich aan allerlei rituelen. Hoe weten wij of ze echt wedergeboren zijn? Vaak spreken ze geen woord Nederlands of Engels. Ze kunnen zich beleefd voelen wanneer ze bijvoorbeeld niet direct aan het avondmaal toegelaten worden.

Aan de ene kant staat geschreven: 'De liefde gelooft alle dingen'. Aan de andere kant beproeft de Geest alle dingen. Het is de tafel van de Heer en wie onwaardig aanzit wordt geoordeeld. De tafel van de Heer is heiliger dan alle feesten uit Leviticus 23 bij elkaar. Daarom zijn er zoveel zieken onder de gelovigen. Wacht liever tot er zekerheid is of de persoon werkelijk wedergeboren is.

Wat vindt de gemiddelde vluchteling van onze zgn. 'normen en waarden' op het gebied van huwelijk, samenwonen, gezin, opvoeding, kleding, vrije seksualiteit, homoseksualiteit, vrijheid van meningsuiting, enz.? Moeten zij zich in alles aan ons aanpassen of kunnen wij ook iets van hen leren?

De meesten denken - zoals ook wij dachten - dat iedereen in het Westen christen is.

Onbijbels gedrag schaadt dus het christelijk getuigenis. Gelovigen moeten hun zeggen dat zij het ook niet met alles eens zijn.

Noemen jullie nog eens een paar cultuurverschillen.

In onze cultuur is het verkeerd als een vrouw een man begroet met een kus (en andersom). Vrouwen en meisjes moeten zich netjes en kuis kleden.

De Bijbel leg je niet op de grond, want dat is een heilig boek. Je gaat niet met de knieën over elkaar zitten of laat de ander de onderkant van je schoenen zien, maar trek liever je schoenen uit. Ook wie knielt om te bidden doet de schoenen uit (denk aan Mozes bij de brandende braamstruik). Zet geen varkensvlees of alcohol voor aan een moslim en zo zijn er nog veel andere verschillen.

Is het verstandig om vluchtelingen op te nemen in je huis?

Misschien. Maar wees voorzichtig. Jij bent verantwoordelijk voor je huis en je gezin. Er zijn wolven in schaapskieren. Wij hebben vaak gasten, maar zorgen er zelf voor dat we nooit alleen in huis zijn met iemand van het andere geslacht.

Welke raad zouden jullie onze regering willen geven?

Ik wens mijn broederschap van de Christenunie en de SGP veel wijsheid toe.

Tenslotte: Hebben jullie een speciale boodschap voor de lezers van Focus?

Wees gastvrij voor de vluchtelingen en kijk naar hen zoals de Heer Jezus naar hen keek in Matt.9:36: 'Toen Hij nu de menigten zag, werd Hij met ontferming over hen bewogen, want zij lagen afgemat terneer als schapen die geen herder hebben.'

Maak geen onderscheid tussen taal, volk of natie!

